

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ

Štátní kapitán gštbu František Vejmelka:

Účast naší armády na mezinárodních vojenských závodech lyžařských v Chamonix-Mont Blancu.

Ve dnech 9.—13. února 1927 pořádala francouzská armáda společně s Francouzskou lyžařskou federací mezinárodní lyžařské závody v Chamonix-Mont-Blancu, k nimž byla pozvána i naše armáda, jež se závodů účastnila vysláním lyžařského družstva, které tvořili: npor. Josef Procházka, hran. prap. 2, vojín: Kavan Robert, hran. prap. 2, Klouček Josef, hran. prap. 4, Riegel Arnošt, hran. prap. 10 a Möhwald Robert, 3. žen. pl., vedení špkt. gštbu Františkem Vejmelkou.

Družstvo přijelo 6. února v noci do Chamonix. Zbývajících dvou dnů do závodů bylo využito ke zkoumání místních sněhových poměrů a trenínku na naprosto odlišném alpském terénu, jemuž se museli naši závodníci přizpůsobiti jak stylem jízdy, tak „mazáním“ lyží a taktikou, používanou při absolvování závodů.

Privítání našeho družstva bylo velmi srdečné a upřímné tím spíše, že jsme z cizích účastníků přišli jediní.

9. února byl hlavní den, kdy sjížděli se účastníci závodů a hosté vojenští i civilní. Francouzská armáda byla četně zastoupena. Účastníci závodů pak tvořili 10 hlídek, z nichž bylo 6 od různých praporů alpských střelců, 3 od pluků pěchoty posádkou v Alpách a 1 od dělostřelectva z Belfortu. Mimo to zúčastnila se závodů jednotlivců celá řada jedinců různých vojenských těles. Z ohlášených cizích armád nedostavil se nikdo.

Odpoledne téhož dne bylo zasedání soudcovského sboru, vylosována čísla pro závody jednotlivců i pro hlídkový závod a stanoveny podmínky jednotlivých závodů. K hlídkovému závodu bylo pro naši hlídku vylosováno číslo poslední 11.

10. února — závod ve stylu. Závod pozůstával ve sjezdu straně v různých značkových obloucích a v zakončení náhlým zastavením. Na trati byli rozestaveni tři soudcové, kteří známkovali na přiděleném úseku každého závodníka od 0 až do 20 bodů. Chyby se odečítaly po 10 bodech a to za pád a za neprojetí vyznačovaných míst. Tedy maximální počet bodů mohl býti 60.

Pro tento závod bylo naše družstvo ve značné nevýhodě, neboť mělo úzké závodní lyže, které se v prachovém sněhu, bez zmrzlého sněhového podkladu, hluboko bořily; tím znemožněny veškeré evoluce, vyjímaje přeskok. Přesto však uhájena čestná místa. Npor. Procházka druhým s 50 body za por. Steinbachem (Francouzem) s 55 body. Další místa 4., 9. a dva na 10. z úhrnného počtu 30 klasifikovaných závodníků.

11. února byl zahájen první den vlastních závodů hlídkovým závodem se střelbou na 25 km. Počasí: slunečno, mráz. Trať vedla po neschůdných úbočích Chamonixského údolí, se značnými výškovými rozdíly za sněhových poměrů nepříznivých, neboť místy byl led a po celé trati sypký, prachový a špatně nesoucí sněh.

Naše hlídka se skládala z npor. Procházky a vojínů: Kavana, Kloučka a Möhwalda.

Vyrazilo se v 9 hodin. Hlídky startovaly po minutě, naše poslední. Nasadila mohutné tempo a ještě v dohledu předjela předchozí 10. hlídku francouzskou. Během první třetiny cesty, která většinou stoupala, podařilo se naší hlídce předstihnouti všechny soupeře. V polovině trati mají již 20minutový náskok. Není však možno tempo udržeti, neboť nezvyklá strava působí vojínům jistě obtíže, jež snižuje výkonnost. Na střelnici, která jest v 24. km, přijíždí hlídka v úplném pořádku a klidu. Střílí se celkem 11 ran do vpřed běžící figury, asi na 200 m proti svahu. Figury byly velmi špatně viditelné proti oslnujícímu slunci. Zásahů docíleno devět. První francouzská hlídka 7. praporu alpských střelců stihla 30 minut za naší.

Výsledky hlídkového závodu:

1. čs. hlídka 3 h 6' 35";
2. 159. p. pl. (Briançon) 3 h 36' 44" (loňský vítěz závodu);
3. 7. prapor alpských střelců 3 h 37' 4";
4. 27. prapor alpských střelců 3 h 49' 14";

5. 6. prapor alpských střelců 3 h 52' 21" atd.; následovaly hlídky 159. p. pl. (druhá), 107. děl. pl., 3. p. pl., která měla maximum zásahů počtem 10. 13. prapor alpských střelců a 22. prapor alpských střelců. Jedna hlídka se vzdala.

Tímto vítězstvím získala čs. hlídka francouzskou armádní putovní cenu „Tambour de Wattignies“ (bronzová socha francouzského revolučního bubeníka).

12. února, závod jednotlivců na 18 km. Za čs. družstvo startovali vojín: Kavan, Möhwald a Riegel. Důstojníci mohli se účastniti závodu jen mimo soutěž. Trať byla přibližně stejná jako pro závod hlídkový, ovšem s tím rozdílem, že byla již projatá. Všech závodníků bylo asi 40.

Výsledky z závodu: na prvních třech místech umístili se čs. vojín, a to:

1. vojín Kavan Robert 1 h 50' 48";
2. „ Möhwald Robert 1 h 56' 30";
3. „ Riegel Arnošt 1 h 56' 40";
4. francouzský desátník Mummier 2 hod. — ' 10" atd.

Ze dosažených výsledků jsou prvotřídní, svědčí, že týž den ráno jeli tutéž trať mezinárodní závodníci I. třídy, kteří den před tím odpočívali, kdežto naši vojín jeli hlídkový závod. Přes to však nejlepší čas, docilený Norem Richterem, byl 1 h 43' 31". Tedy jen o 7 minut lepší času docileného Kavanem. Mimo to třeba vzíti v úvahu i výstroj.

Ještě téhož odpoledne se svolením ředitelství závodů vyzkoušeli jsme velký a malý můstek Mont-Blancu. Na neupraveném můstku velkém s velmi tvrdým dopadem dostihli naši vojáci asi těchto skoků (čísla jsou přibližná, neboť nebylo dostatečně číslováno): vojín Kavan přes 35 m, vojín Möhwald přes 30 m, vojín Klouček a Riegel pod 30 m.

13. února. V 9 hodin závod ve skoku. Původně pomýšlelo se roztržiti vojáky na malém můstku a pak přistoupení k soutěži na velkém. Ovšem pro neupravenost doskoku na velkém upustilo se od toho a rozhodlo se přímo na malém můstku, na němž se hlavně klasifikoval styl a pak dálka. Jeden skok zkušební, dva do soutěže, pád počítán do 10 m po dopadu.

Docilené výsledky byly:

1. vojín Kavan Robert;
2. „ Möhwald Robert;
5. „ Klouček Josef;
7. „ Riegel Arnošt.

Tímto vítězstvím dobývá vojín Kavan první ceny ve sdruženém závodě v běhu na 18 km a ve skoku. Cena jest putovní pod názvem „Triumphator“. (Bronzová socha lyžaře na nakloněné rovině.)

Zájezd našeho vojenského lyžařského družstva do Chamonix byl úspěšnější, nežli jsme mohli předpokládati. Naše armáda měla možnost na světovém mezinárodním fóru dokázati svoji zdatnost a vyspělost pokud jde o tělesnou výchovu a hlavně lyžařský výcvik. Rozhodně nemálo k úplnému vítězství našich barev přispěla i odhodlanost a obětavost členů vojenského družstva, kteří, vedeni snahou rozšířiti slávu československého státu a jeho armády, jakož i silnou vůlí, udělali vše, aby získané prvenství udrželi si od prvního dne až do konce.

Npor. p. pl. 29. V. Krump:

Kára vz. 23 dopravním prostředkem těžkých kulometů.

Není mi přesně známo, proč byly u kulometových rot pěších pluků zavedeny místo soumarů káry jako dopravní prostředek pro těžké kulomety a pro střelivo k nim náležející.

Domnívám se však a snad právem, že tento dopravní prostředek byl zaveden z úsporných důvodů, aby bylo hlavně ušetřeno koní (soumarů), kterých máme nedostatek a kteří vyžadují značného nákladu (zakoupení a udržování plemenného chovu).

V tomto článku jsem si však vytkl za úkol posouditi blíže výhody a nevýhody, které vyplývají do jisté míry ze zavedení tohoto dopravního prostředku v praxi přímo u kulometných rot.

A. Výhody vyplývající ze zavedení kár.

1. Jak jsem již uvedl, zavedením kár se nepochybně ušetří mnoho koní, neboť nyní potřebují kulometné roty pěších pluků celkem 18 soumarů k zapřazení do kár, kdežto při použití předepsaného počtu soumarů bylo by třeba 54 soumarů (rota o 3 četách po 2 družstvech — družstvo 3 soumary), nebo při sníženém počtu soumarů (družstvo jen 2 soumary) 36 soumarů, což jest zajiště veliký nepoměr proti kárám, a tedy i značná úspora, zvláště uvážíme-li, že soumar určený pod nosné sedlo musí býti zvláště silný, velmi dobré klasifikace, aby měl jistý chod v každém terénu a byl vytrvalý.

2. Ušetří se značných nákladů na soumarská sedla.

3. Používáním kár je zjednodušen výcvik, protože sedláni vyžadují pečlivého výcviku, aby soumarí nebyli otlaceni, a možno tudíž více času věnovat přímo bojovému výcviku.

4. Vzhledem k menšímu počtu koní je potřebí též menšího počtu vojinů k jejich obsluze a možno jich použít k racionálnějšímu výcviku v primé obsluze zbraně, resp. zmenší se počty u kulometných rot.

5. Ušetří se značné částky na krmivu, stelivu a udržování vůbec jak v míru, tak ve válce, kde zvláště zásobování jich působí značné zatížení zásobovací služby.

6. Není potřebí nákladů na chov tohoto druhu koní, poněvadž doplňování v míru a zvláště ve válce je zmenšeným počtem značně ulehčeno.

7. Kár možno v čas nouze a, dovoluje-li to taktická situace, použití i jako dopravního prostředku pro dovoz různého materiálu.

Tim by byly asi ty největší výhody vyplývající ze zavedení kár vyčerpány.

B. Všimněme si však nyní též blíže nedostatků, jaké má doprava těžkých kulometů na kárách:

1. Materiál vezený na kárách — hlavně kulomety — trpí nárazy a otřesy tolik, že možno tvrdit, že se zbraně stávají po kratším anebo delším čase (záleží na tom, v jakém terénu jich při cvičeních bylo používáno) téměř nepotřebné.

Veškeré šrouby, čepy, svorky atd. jsou tak uvolněny a vytlučeny v svých ložiskách, že se zbraň stává naprosto nepřesnou, a velmi často se i stane, že se některá z uvedených součástek vytrhne a ztratí, což zpravidla kulometný střelec postřehne teprve v kritickém okamžiku boje, kdy má zasáhnouti účinnou palbou. Náhrada součástky má pak za následek značnou ztrátu času.

Rovněž i výfuk a muška bývá pohmožděna tak, že pozbývá vůbec svého účelu a s výfukem nelze ani otočit.

Jak vypadá pak střelba z takové zbraně, která je dodnes hlavní a nejmocnější palebnou zbraní pěchoty a hlavně svou přesnou střelbou má umožnit neutralisování nepřátelské palby i na velké vzdálenosti, dovedeme si představit.

Samo sebou se rozumí, že tato fakta působí pak stísněným dojmem na obsluhu, která pozbývá k zbraní důvěry.

2. Při přibližovacím postupu, kdy kulometná rota je nucena opustit komunikace, přechází v bojové rozstupy a zaujímá přibližovací tvary (a to dnes již na velké vzdálenosti vzhledem na dalekou působnost dělostřelectva), je někdy žalostný pohled na káry, které následují svá družstva i při téměř rovném terénu, v němž tvoří překážky jen zoraná pole nebo nepatrné příkopy. I v tomto terénu se velmi často přihodí, že se kára i s materiálem převrátí, kůň se poleká, přelomí ož, přetrhá postroje a kára je k další dopravě nepotřebná. Kulomet ovšem pro váhu materiálu, který na něj dopadl, je téměř nepotřebný — alespoň pro přesnou střelbu. Potřebuje nutně opravy. (Tím se též vysvětluje značné poškozování tohoto drahocenného materiálu, které bývá často přičítáno — ač neprávem — špatnému konservování, udržování a špatnému zacházení s materiálem.)

A což je-li nutno postupovat terénem porostlým, lesem anebo terénem hustěji protkaným překážkami?

Tu nezbývá nic jiného, nežli před každou větší překážkou koně vypřáhnouti, přepravit přes překážku nejprve koně, pak káry, znovu zapřahatí a teprve pak pokračovati v dalším postupu, nebo dalekými zajíždkami — je-li to možné — překážky objížděti, ale zpravidla to skončí tak, že se materiál složí a obsluha jej musí nésti třeba již na 6—8 km před zahájením boje, z čehož vyplývá další nevýhoda, že mužstvo přichází k tomu nejdůležitějšímu okamžiku, kdy má svou zbraň rozhodně zasáhnouti, úplně vyčerpáno, že se ho zmocňuje po fyzické únavě i duševní deprese, u slabších povah i nechuf, a naše nejdůležitější zbraň pěchoty selhává.

3. Po složení kulometů a materiálu z kár mají káry následovati za vlastní rotou jako nábojový hlouček (bojový odřad) co možná krytě, a pokud to terén a boj dovoluje, co nejbliže, aby relé nepřímé obsluhy nebylo příliš dlouhé a tak doplňování střeliva se dělo co nejrychleji.

Toho účelu však s kárami za normálních poměrů dosíci nelze, protože velitel nábojového hloučku jest odkázán především na sjízdnost terénu a pak teprve může brát v úvahu krytí a ve většině případů bude musit minouti i sebe lepší kryty i skryty, poněvadž prostě pro terénní překážky nebude moci do nich zajet.

4. Při přesunech v noci nebo v lese, kdy nám půjde o utajení pohybu, nelze kár taktéž použít, protože působí hluk slyšitelný — na několik kilometrů a pohyb je kárami předem vyzrazen a současně je i zřejmý druh zbraně.

5. Káry samy těmito nárazy při přejíždění terénních překážek značně trpí, což jest zvláště zřejmo již i po kratší době použití na zadních schránkách určených pro potřeby vodičů soumarů, neboť tyto se z čepů úplně vytřesou a rozpadávají.

Při delším a častějším použití kár při cvičeních přerazí se nárazy jak přímými, tak nepřímými spodní postranní nosné trámký v místech, kde jsou provrtány pro šrouby (pod zadním spodním rohem káry).

Ovšem při tom při všem musíme mít na paměti, že káry ani schránky pro potřeby vodičů nejsou v míru ani zdaleka tak zatíženy, jako budou v válce.

6. Nárazy kár při přejíždění terénních nerovností trpí nesmírně i koně předčasně se unavují a vyčerpávají.

7. Používáním soumarů v kárách k tahu odvykají soumaři nošení materiálů a ztrácejí na jistotě chodu pod sedlem.

K těmto ke všem vyjmenovaným nedostatkům si přimysleme, jak se značně zvětší ve válce, kdy budou káry úplně zatíženy, kdy u mužstva fyzická únava bude nepoměrně větší, kdy každý výstřel z děla bude morálně působiti na mužstvo a plašiti koně!

Při prvním „přivítání“ nepřátelskou dělovou palbou převrhnou poplašení koně káry, zapletou se do postrojů, převálí se sami, polámou oje a náš dopravní prostředek „kára“ nebude k potřebě a snad ani pohmožděných soumarů nebude možno použití.

Snad se nebudou mnozí s mými vývody srovnávat — hlavně proto, že vše vidím příliš tragicky — ale lépe bude posuzovati vše přísněji již dnes, než teprve tehdy, až budou mluvit fakta. Konečně vyjmenované případy se jistě kulometníkům již přihodily.

Jinou námitkou může býti, že ve válce budeme používatí soumarů.

Ani tato námitka nezdá se správná, uvážíme-li, že nebude-li v míru postaráno o dostatečný chov soumarů, o jejich výcvik v nošení materiálu, slézání terénních překážek atd., jest jejich použití ve válce taktěz pochybné.

Rovněž celé ročníky mužstva nebudou obeznámeny s používáním nosných sedel, nedovedou řádně sedlati, nedovedou nakládati a skládati materiál a tím se stane, že soumaři budou vbrzku otlaceni a po delší dobu k službě nepotřební.

Ovšem možno opět namítnouti, že mužstvo má býti v míru cvičeno kromě postrojování soumarů do kár též v sedlání soumarů.

Touto námitkou jest již ovšem rušena výhoda uvedená čl. A. ad 3, neboť máme pak vlastně dvojí výcvik. Výcvik v sedlání za nynějších poměrů může býti však jenom informativní, neboť kulometná rota u pěších pluků má k dispozici jen jedno sedlo.

Ze srovnání zde uvedených výhod a nevýhod vzniklých zavedením kár vz. 23 vidíme, že nevýhody daleko zastiňují výhody a tím že se i šetření po této stránce nezdá býti na místě, a může mít ve válce i nedozírné následky.

A jistě že mluvím ze srdce všem kulometníkům odborníkům, řeknu-li aby tento nevhodný dopravní prostředek pro těžké kulomety byl opět i u pěších pluků nahrazen soumary.

A jeví-li se z úsporných důvodů naprosto nutným tento dopravní prostředek ponechat, nechť je každé kulometné rotě již v míru co možná přidělen alespoň pro každé družstvo 1 soumar k nošení kulometu na sedle a jedna kára k vožení střeliva, aby se alespoň předešlo ničení zbraní, aby byl umožněn výcvik v sedlání a soumaři střídáním si zvykali choditi pod sedlem.

Tím by se zvýšil pro kulometnou rotu počet soumarů na 12 a náklad vzniklý zvýšením o tento počet soumarů byl by ušetřen na druhé straně na materiálu a kulometná rota by nabyla značné pohyblivosti v terénu i v boji, neboť výcvik má býti přípravou k boji, což musí býti naším základním vodítkem v míru.

Vojenské Rozhledy v r. 1927. Vědecký ústav vojenský, chtěje vyjiti vstříc přání hlavního štábu, aby se Vojenské Rozhledy dostaly do rukou co největšího počtu našeho důstojnictva, rozhodl se, že sníží značně předplatné a to pro členy ústavu na 30 Kč, pro nečleny na 40 Kč. Proto upozorňujeme P. T. předplatitele, že všem, kteří snad již zaplatili celé předplatné tohoto ročníku, automaticky účtujeme přeplatky — u členů 10 Kč, u nečlenů 6 Kč — k dobru na předplatné ročníku příštího (1928).

RÚZNĚ

Francie.

Podle pařížského „Journal Officiel“ jsou nové roční platy důstojníků tyto: maršálek 90.000 franků, generálporučík 83.095, generálmajor 42.750, plukovník 35.262, podplukovník 26.712, major 24.048, kapitán 19.764, nadporučík 14.472, poručík 9.936 franků. Od těchto částek odpočítává se ovšem pensijní příspěvek.

Návrh finančního zákona pro ministerstvo války přináší zajímavá data o stavech francouzské armády v r. 1927. Podle něho bude mít armáda 31.028 důstojníků, 647.434 mužstva a 157.300 koní.

Armáda je rozdělena takto:

	důstoj.	mužů	koni
Francie, Alžír			
a Tunis . . .	25.041	485.917	106.358
Maroko . . .	2.819	82.795	31.438
Orient . . .	648	15.087	5.609
Rýn. armáda .	2.371	58.830	12.785
Čína (okupač- ní sbor) . . .	42	1.667	170

Podle příslušnosti je z tohoto počtu Francouzů 443.532, cizinců 18.818, Sev. Afričanů 96.449, koloniál. domorodců 47.418, nepravidel. sbory 11.989 a četnictva a republikánskou gardou 29.228.

Anglie.

Stav vnitrozemské pravidelné armády anglické je rozdělen takto:

	důstojníků	vojínů
pěchota	2.291	74.466
dělostřelectvo	1.140	23.093
jezdeckvo	430	9.250
ženijní vojsko	605	6.018
spojovací služba	225	4.778
útočná vozba	181	3.113
služby	428	5.875
zdravotnictvo	584	3.579
zubní zdravotnictvo	87	134
materiální služba	281	2.788
veterinářstvo	71	155
vojenské policie	—	740
komisariáty	142	—
účetnictvo	193	740
školy	88	247
generální štáb		
u minist. války	246	96
generální štáb		
u velitelství	453	40
různé ústavy	721	4.206
celkem	8.866	139.328

Proti roku 1925 je tento stav o 1200 mužů menší (E. e N. 10./26.). V Egyptě má Anglie sbor o 12.400 mužích (v roce 1913 měl 6.300 mužů) a výdaje s tím-

to spojené činí přes 2½ milionu liber (o 2 miliony více než v r. 1913/14).

Spojené státy severoamerické.

Podle americké statistiky ztrát padlo a zemřelo ve světové válce 77.771 Američanů. Americká Grave Registration Service zjistila úsilovným pátráním celkem 77.068 hrobů, což je 99,8% celkového počtu mrtvých. Z uvedeného počtu 77.771 bylo na náklad Spojených států převezeno do Ameriky 46.253 ostatků a 604 do jiných zemí.

Německo.

V Zeppelinových továrnách v Německu je konstruována nová říditelná vzducholoď větších rozměrů než byly dosavadní; má sloužiti k transatlantickým letům. Vzducholoď bude mít tyto rozměry: délka 230 m, šířka 31 m a výška 35 metrů. Vybavena bude sedmi motory asi o ca 3.000 HP. Říditelská kabina je umístěna na přední části vzducholodi. (E. e N. 1./27.)

Holandsko.

Podle M. W. činí dnešní stav holandské armády 1.400 důstojníků (Holanďané a ostatní národy, na př. Němci) a 32.000 mužů, z nichž je jen 6.000 Evropanů. Největší část armády tvoří Javajané (14.000) a ostatní domorodci.

Turecko.

Rozpočet vojenství na rok 1927 činí 81½ milionu tureckých liber, čili 40% celkového rozpočtu. Proti rozpočtu 1926 je o 7 milionů menší. Z rozpočtu připadá na vojsko 58 milionů, na loďstvo 5½, na četnictvo 9, na válečný průmysl 5 a na veřejnou bezpečnost 4 milionů tureckých liber (M. W. 31./27.)

Řecko.

Francouzská vojenská mise.

Na žádost řecké vlády vyslala Francie do Řecka 20 důstojníků různých zbraní pod vedením generála Girarda. Úkolem této mise je uceliti a zdokonaliti výcvik důstojníků všech zbraní řecké armády. Kromě toho vychovává sbor důstojníků generálního štábu a vyšší důstojníky připraví na vedení vyšších velitelství. Školy jsou rozděleny takto:

a) aplikační škola zbraní (pro pěchotu, jezdeckvo, ženijní vojsko, letectvo, dělostřelectvo, udržování dělostřeleckého materiálu, zdravotní službu, spojovací a dopravní službu). Vyučování účastní se majori a kapitáni. Předměty: teoretický a praktický

výcvik, instrukční metody a taktika jednotlivých zbraní.

b) Válečná škola pro budoucí důstojníky generálního štábu. Má dvě období po dvou letech. V každém je 40 majorů a kapitánů, kteří před přijetím skládají zkoušku.

c) Ústředí vyššího vojenského výcviku pro plukovníky a podplukovníky všech zbraní. Kursy trvají pět měsíců a mají za účel výcvik ve vedení vyšších jednotek. Předměty: všeobecná taktika a přednášky univerzitních profesorů a odborníků ke zvýšení všeobecných znalostí.

Těmito školami prošlo až dosud na 1.000 důstojníků. (A. M. et C. 1926.)

Estonsko.

Estonská vláda zavedla od 1. ledna t. r. vojenský výcvik školní mládeže 7. a 8. gymnasiální třídy. Žákům, kteří vykonají s úspěchem konečnou zkoušku, bude služební doba zkrácena o 4 až 5 měsíců. (Polska Zbrojna.)

Chile.

Z jihoamerických republik má nejlepší vojsko Chile. Je vybudováno podle německého vzoru, má německý stejnokroj a je vyzbrojeno Mauserovkami a Kruppovými rychlopalnými děly. Skládá se ze čtyř divísi a má

tolik jezdeckta, že kromě divisiho jezdeckta mohla být zřízena jezdecká divise s dvěma bateriemi. Ve válce má čtyři záložní divise a vycvičený personál. Vojenský výcvik prodělalo více než 400.000 mužů. Důstojníci mají vysoké odborné vzdělání. Letectvo, které bylo zřízeno v r. 1913, je velmi čilé a vedou je Angličané. (Times.)

Výlohy některých států na jednoho vojína.

Podle statistiky komise pro přípravu zmenšení neb omezení zbrojení činí výlohy na jednoho vojína tyto částky ve zlatých:

americký vojn . . .	10.038
anglický vojn . . .	7.862
německý vojn . . .	6.030
italský vojn . . .	1.964
francouzský vojn . . .	1.269

Podle statistiky americké Coast Artillery Journal činí výlohy na jednoho vojína u hlavních armád tyto částky v dolarech:

	plat	zásobov.	celkem
Spojené státy	252.—	128.57	380.57
Anglie	240.90	94.53	335.43
Japonsko	23.—	89.24	112.24
Italie	6.20	53.44	59.64
Francie	4.38	50.15	54.53

(E. e N. 1./27.) — chý-

Z NAŠICH REVUÍ

Vojenské zdravotnické listy.

Ročník II., č. 4.

Toto číslo je celé věnováno práci lékařské výpravy, která se za vedení prof. dra Libenského zabývala pozorováním a vyšetřováním závodníků při mezinárodních vojenských lyžařských závodech v Tatrách v únoru roku 1926. Výpravy se zúčastnili vedle lékařů poliklinického oddělení prof. Libenského pplk. dr. Hromádka, škpt. dr. Králíčka a Orenstill a kpt. dr. Janeček; články pocházejí z pera prof. Libenského, pplk. dra Hromádky a poliklinických lékařů drů Baudiše, Filipa, Mládky a Širly.

Podrobné vyšetřování před i po závodu laboratorními metodami týkalo se zejména krevního tlaku, indexu funkcionální zdatnosti krevního oběhu, dýchacích pohybů, dechového objemu (vitální kapacity), funkce ledvin, složení krve a výměny látek.

Výsledky vyšetřování potvrdily většinou známá již fakta. Ze závěrů vý-

pravy, které se již poněkud uchylují o běžných názorů, třeba uvést: K lyžařskému vytrvalosti jsou nejlépe adaptováni lidé s respiračním typem tělesným, avšak i mozkový typ se hodí velmi dobře k lyžařskému závodění. Výrazem větší výkonnosti tělesné je co nejmenší kolísání maxim a minim krevního tlaku, zvláště pak minim. Hodnocení závodníka indexem funkcionální zdatnosti krevního tlaku je ne možná. Výsledky lyžařských závodů nelze považovati za zkoušku celkové tělesné zdatnosti. Lékařská pozorování závodníků mohou mít cenu jen tehdy, bude-li jim věnována plná pozornost též v meziobdobích závodů; jediným východiskem k úspěšnému vědeckému výzkumu sportu bylo by zřízení ústavu, který by se zabýval v meziobdobích a v době tréningu pozorováním a vyšetřováním sportovců všeho druhu, zvláště pak těch, kteří by při vyšetřování ukazovali určitou úchytku od normálního nálezu.

Sportovní interesenty je dlužno odkázati na originál této obsáhlé práce. Z.